

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

28

YASAMA YILI

4

SIRA SAYISI: 233

İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adlî Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2631) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/2631 Esas Numaralı Teklifin	
• TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
• Genel Gerekçesi	4
• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi	5
• Dışışleri Komisyonu Raporu	6
• Muhalefet Şerhi	10
• Teklif Metni	11
• Dışışleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	11
• Anlaşma Metni	12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 1514999 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşması”nın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan Kurtulmuş
İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2631)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu

GENEL GEREKÇE

“Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşması” adli makamların etkinliğinin artırılmasını teminen iki ülke arasında cezai konularda adli yardımlaşmanın hukuki çerçevesini oluşturmak maksadıyla 10 Mayıs 2022 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır.

Söz konusu Anlaşmada, geçici tedbirler, bilgi ve belge paylaşımı, tarafların ve tanıkların dinlenmesi, bilirkişi incelemesi yaptırılması, video konferans, cezai alanda tebligat, tutuklu veya hükümlülerin geçici nakli gibi konularda hükümler yer almaktadır.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-255752

18 Ekim 2024

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

10 Mayıs 2022 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşması”nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

21/10/2025

Esas No: 2/2631

Karar No: 167

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/2631 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” Komisyonumuzun 16/10/2025 tarihinde yaptığı 18’inci toplantısında görüşölmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 18/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşması, 23/10/2024 tarihinde İstanbul Milletvekili Numan KURTULMUŞ imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 2/2631 esas numaralı Kanun Teklifi 23/10/2024 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Adalet Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 28’inci Yasama Dönemi 16/10/2025 tarihli 18’inci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, adli makamların etkinliğinin artırılmasını teminen, cezai konularda adli yardımlaşmanın hukuki çerçevesini oluşturmak maksadıyla Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklif’in tümü üzerinde yapılan görüşmelerde¹;

Dışişleri Bakan Yardımcısı Ayşe Berris EKİNCİ tarafından;

Türkiye-Somali ilişkilerinin özel bir niteliğe sahip olduğu ve ilişkilerin gücünü ortak tarihimizden ve halklarımız arasındaki samimi ilişkilerden aldığı,

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşması’nın, Etiyopya Adalet Bakanı’nın ülkemizi ziyareti esnasında 10 Mayıs 2022 tarihinde Ankara’da imzalandığı,

Anlaşma’nın Etiyopya tarafında iç onay sürecinin 16 Mayıs 2023 tarihinde tamamlandığı,

Anlaşma’nın ülkemiz ile Etiyopya arasında adli iş birliğini geliştirmek ve güçlendirmek, cezai konularda adli yardımlaşmanın hukuki çerçevesini oluşturmak, geçici tedbirler, bilgi ve belge paylaşımı, tarafların ve tanıkların dinlenmesi, bilirkişi incelemesi yaptırılması, cezai alanda tebligat, tutuklu veya hükümlülerin geçici nakli ve kişisel verilerin korunması ve istinabe gibi konuları ihtiva etmek için imzalandığı,

Adli yardımlaşma anlaşmasının iki ülke arasında hükümlülerin nakli alanında iş birliğinin hukuki çerçevesini tesis etmek amacıyla imzalandığı; zira, konuyu düzenleyen ikili bir sözleşme bulunmadığından iki ülke arasında cezai konulardaki adli yardımlaşma taleplerinin bugüne kadar uluslararası anlaşmalar ve mütekabiliyet ilkesi gereğince yürütüldüğü,

Antlaşma’nın onaylanmasının ülkemiz ile Etiyopya arasındaki cezai konularda karşılıklı adli iş birliğini hukuki zemine kavuşturarak adli yardımlaşma taleplerimizin hızlı bir biçimde sonuçlandırılmasına katkı sağlayacağı,

ifade edilmiştir.

¹ Komisyonun toplantı tutanaklarına aşağıdaki bağlantı adresinden ulaşılabilir:

<https://www.tbmm.gov.tr/Tutanaklar/TutanakGoster/5263>

Komisyon üyesi tarafından;

Türkiye’deki Etiyopyalıların sayısı ile Etiyopya’nın Türkiye’den iadesini beklediği kaç Etiyopyalı ya da Türkiye’nin Etiyopya’dan iadesini beklediği kaç kişi bulunduğuna ilişkin olarak tevcih edilen sorular, Dışişleri Bakan Yardımcısı Ayşe Berris EKİNCİ ve Adalet Bakanlığı Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdür Vekili Ahmet BAŞARAN tarafından cevaplandırılmış olup bu kapsamda,

Ülkemizde resmî rakamlara göre ikamet eden Etiyopyalı sayısının 3.232 olduğu,

Adli iş birliğine ilişkin istatistiklere göre, Türkiye’nin Etiyopya’dan, adi suç kapsamında son on yılda 2 iade talebinin bulunduğu, bunlardan 1’inin hâlen devam ettiği,

Terör suçuna ilişkin ise 6 iade talebinde bulunulduğu, bunlardan 1’inin hâlen devam ettiği; Etiyopya’nın Türkiye ’den adi ya da terör suçu kapsamında bir iade talebinin olmadığı,

Hükümlü naklinden karşılıklı birer talebimizin olduğu,

Cezai konularda adli yardımlaşma konusunda Türkiye’nin Etiyopya’dan 21 adli yardımlaşma talebinde bulunduğu, bunlardan 12’sinin hâlen devam ettiği; 3 tebligat talebimizin olduğu ve 1’inin hâlen devam ettiği,

Etiyopya’nın aynı dönemde ülkemizden 9 adli yardımlaşma talebi olduğu, 7’sinin devam ettiği,

Etiyopya’nın, Afrika’nın 100 milyonu aşkın nüfusuyla Türkiye’nin Afrika açılımının adli iş birliği zeminimizin güçlendirilmesinde de bu sayılardan bağımsız olarak önem verilmesi gereken bir ülke olduğu,

Türkiye’nin Avrupa’nın tamamıyla Avrupa Konseyi çatısı altında iş birliği yapabildiği, ancak Afrika ya da Asya ülkeleriyle BM dışında uluslararası bir örgüt olmadığı için ikili sözleşmelerle aracılığıyla adli iş birliğinin bir zemin oluşturduğu,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Kabuller ve Değişiklikler

Teklif’in tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklif’in 1’inci, 2’nci ve 3’üncü maddeleri ile tümü aynen kabul edilmiştir.

5. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45’inci maddesi uyarınca, Teklif’in Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Gaziantep Milletvekili Derya BAKBAK, Ankara Milletvekili Asuman ERDOĞAN, Ankara Milletvekili Ahmet Fethan BAYKOÇ, Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan NAZIRLI, İstanbul Milletvekili Seda GÖREN BÖLÜK, İstanbul Milletvekili Oğuz ÜÇÜNCÜ, Teklif ile ilgili özel sözcü olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
Fuat Oktay	Mustafa Canbey	Derya Bakbak
Ankara	Balıkesir	Gaziantep
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Ahmet Fethan Baykoç	Asuman Erdoğan	Ceylan Akça Cupolo
Ankara	Ankara	Diyarbakır
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye <i>Talih Özcan</i> Düzce	Üye <i>Mahmut Rıdvan Nazırlı</i> Elâzığ (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Utku Çakarözer</i> Eskişehir
Üye <i>Seda Gören Bölük</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Hasan Karal</i> İstanbul	Üye <i>Oğuz Kaan Salıcı</i> İstanbul
	Üye <i>Oğuz Üçüncü</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)	

MUHALEFET ŞERHİ

Bu anlaşma, şeklen “cezaî konularda adli yardımlaşma” amacı taşısa da fiilen otoriter yönetimlerle yargı iş birliği anlamına gelmektedir. Türkiye ve Etiyopya gibi yargı bağımsızlığının ciddi biçimde zedelendiği ülkeler arasında yapılacak bu tür anlaşmalar, adaletin uluslararası iş birliği değil, siyasi iktidarların karşılıklı muhalif takibi aracına dönüşme tehlikesi taşımaktadır.

Etiyopya’da gazeteciler, insan hakları savunucuları, etnik kimliği nedeniyle hedef alınan yurttaşlar ceza soruşturmalarına maruz kalmakta; keyfi tutuklamalar ve zorla kaybetmeler uluslararası raporlara girmektedir. Bu koşullarda, Türkiye’nin böyle bir ülkeyle adli bilgi ve belge paylaşımı yapması uluslararası insan hakları hukukuyla bağdaşmamaktadır.

Cezaî konularda yardımlaşma, ancak yargı bağımsızlığı ve insan hakları standartları yüksek ülkeler arasında güvenli bir biçimde uygulanabilir. Etiyopya ile yapılan bu anlaşmanın, insan hakları ve özgürlükler bakımından riskli ve denetimsiz bir alan oluşturacağı açıktır. Bu nedenle, anlaşmanın onaylanmasına şerh konulması gerekmektedir.

Ceylan Akça Cupolo
Diyarbakır

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
NUMAN KURTULMUŞ’UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE ETİYOPYA FEDERAL DEMOKRATİK
CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA
CEZAÎ KONULARDA ADLÎ YARDIMLAŞMA
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 10 Mayıs 2022 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE ETİYOPYA FEDERAL DEMOKRATİK
CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA
CEZAÎ KONULARDA ADLÎ YARDIMLAŞMA
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
ETİYOPYA FEDERAL DEMOKRATİK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
CEZAİ KONULARDA ADLİ YARDIMLAŞMA ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle "Taraflar" olarak anılacaktır);

Dostluk bağlarını pekiştirmeyi ve milli egemenlik, hakların eşitliği ve içişlerine karışmama ilkelerine dayanarak cezaî konularda adlî yardımlaşmayı düzenleme arzusuyla,

Kendi demokratik toplumlarını ve ortak değerlerini koruyarak suçla daha etkili bir şekilde mücadele etme ve cezaî konularda soruşturma, kovuşturma ve adlî işlemlerde her iki ülkenin adlî makamlarının etkinliğini artırma isteğiyle,

İnsan hakları ve hukukun üstünlüğüne saygı göstererek,

Cezaî Konularda Adlî Yardımlaşma Anlaşması'nın akdedilmesine karar vermişler ve aşağıdaki hususlar üzerinde mutabık kalmışlardır:

Madde 1

Merkezî Makamlar ve İletişim Kanalları

1. Bu Anlaşma uyarınca, cezaî konularda adli yardımlaşmaya ilişkin tüm konularda Merkezî Makamlar:

Türk Tarafı için: Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adalet Bakanlığı,

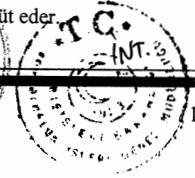
Etiyopya Tarafı için: Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Adalet Bakanlığıdır.

2. Taraflardan her biri, Merkezî Makamını değiştirdiği takdirde, diplomatik kanallar aracılığıyla diğer Tarafı bilgilendirir.

Madde 2

Adlî Yardımlaşmanın Kapsamı

1. Taraflar, işbu Anlaşma hükümleri ve taleplerinin Tarafın iç hukuku uyarınca, cezaî konularda karşılıklı adlî yardımlaşmada bulunmayı taahhüt eder.

2. Cezaî konularda karşılıklı adlî yardımlaşma aşağıdaki konuları kapsar:

- a) Belgelerin tebliğ edilmesi,
- b) Her iki Taraf mevzuatına göre talebe konu eylemin suç teşkil etmesi şartıyla arama, el koyma ve müsadere,
- c) Olay yeri incelemesi, bilirkişi incelemesi, şüpheli ve sanığın sorgulanması ve müşteki, tanık ve bilirkişilerin dinlenmesi,
- d) Adlî sicil kayıtları ile delil niteliğindeki bilgi ve belgelerin iletilmesi,
- e) Kişilerin yerlerinin belirlenmesi veya kimliklerinin saptanması,
- f) Talep edilen Tarafın mevzuatının elverdiği ölçüde diğer yardımlar.

3. Her iki Tarafın mevzuatı uyarınca talebe esas eylemin cezalandırılabilir olup olmadığına bakılmaksızın adlî yardımlaşma sağlanır.

Madde 3

Talebin Şekli ve İçeriği

1. Ceza işlerinde karşılıklı adlî yardımlaşma talebi aşağıdaki unsurları içerir;

- a) Talep eden ve talep edilen makamın adı,
- b) Soruşturma veya kovuşturmanın konusu,
- c) Şüpheli, sanık veya hükümlünün yanı sıra kendisinden delil elde edilecek şahısların adları ve adresleri ile mümkün olduğu ölçüde uyrukları, meslekleri, doğum yeri ve tarihleri ile anne ve baba adları,
- d) Bu maddenin (c) bendinde belirtilen kişilerin yasal temsilcilerinin adları ve adresleri,
- e) Talebin amacı ve talebin yerine getirilmesi için taleple ilgili davada uygulanacak kanun hükümleri de dâhil olmak üzere, suç teşkil eden unsurların tanımı ve suçun niteliğine ilişkin gerekli bilgi.

2. Talep edilen adli yardımlaşmanın türüne göre talepname aşağıdaki hususları da içerir:

- a) Tebliğ edilecek şahsın açık kimliği, doğum tarihi ve yeri, şahsın soruşturma ya da kovuşturma ile ilgisi ve tebliğin yapılacağı yöntem,
- b) Yeri belirlenecek şahsın kimliği ve bulunduğu yerle ilgili mevcut bilgi,
- c) Aranacak yerin, el konulacak veya müsadere edilecek eşyaların tanıtılması,

- d) Her türlü ifade veya beyanın alınacağı ve kaydedileceği usulün tanımı,
- e) Sorulacak soruların listesi,
- f) Talebi yerine getirmede izlenecek her türlü usulün tavsifi,
- g) Talep eden Tarafın topraklarında bulunması istenilen şahsın hak edeceği harcırah ve masraflara dair bilgi,

h) Talebin yerine getirilmesini kolaylaştırmak amacıyla talep edilen Tarafın dikkatine sunulacak diğer bilgiler,

3. Talepler ve ekindeki belgeler, talep eden makamın imzasını ve resmi mührünü taşır.

4. Adli yardımlaşma talebi yazılı yapılır. Acil durumlarda, talep edilen makamın Merkezî Makamı elektronik yolla yapılan talepleri kabul edebilir. Böyle bir istisnai durumda, farklı bir süre kabul edilmedikçe, talebi takip eden otuz gün içerisinde talebin yazılı ve onaylı aslı talep edilen Tarafa ulaştırılır.

5. Talep edilen Taraf, talep eden Taraftan talebin yerine getirilmesinde gerekli gördüğü ek bilgiyi isteyebilir.

Madde 4

Taleplerin Yerine Getirilmesi

1. Talepler, talep edilen Tarafın kanunları ve bu Anlaşmanın hükümleri uyarınca yerine getirilir. Talep eden Tarafın istemi üzerine, talep edilen Taraf adli yardımlaşmayı, kendi kanunlarına aykırı olmadığı sürece talepte belirtilen usule göre yerine getirir.

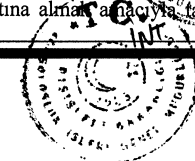
2. Talep halinde, talep eden Tarafın temsilcileri, talep edilen Tarafın mevzuatına aykırı olmamak şartıyla adli işlemler esnasında hazır bulunabilir.

3. Talebin yerine getirilmesi tamamen veya kısmen imkânsızsa, talep edilen Tarafın Merkezî Makamı, talebin yerine getirilmesini engelleyen gerekçeleri talep eden Tarafın Merkezî Makamına derhal bildirir.

Madde 5

Geçici Tedbirler

Acil durumlarda talep eden Tarafın isteği üzerine, mevcut durumu ve tehlike altındaki yasal çıkarları korumak veya delili muhafaza altına almak amacıyla talep

edilen Tarafın mevzuatı uyarınca açıkça kabul edilemez bulunmadığı sürece geçici tedbirler uygulanabilir.

Madde 6 **Belgelerin Tebliği**

1. Talep edilen Taraf, kendi dilinde tercümeleriyle birlikte hazırlanan belgeleri, kendi kanununda öngörülen şekilde tebliğ eder.
2. Alıcının güncel adresi ve belgenin niteliği tebliğ talebinde belirtilir.
3. Talep edilen Taraf, kendi kanununda yazılı olduğu şekilde veya mümkün olması halinde talepte belirtilen şekilde düzenlenen tebellüğ belgesini gönderir. Bu belge tebellüğ tarihi ve yerini ihtiva eder.

Madde 7 **Bilgi Paylaşımı**

Bir Tarafın Merkezî Makamı tarafından, adli mercilerince yürütülen bir soruşturma veya kovuşturma kapsamında diğer tarafın ceza soruşturması başlatmasına neden olabilecek bilgilerin öğrenilmesi hâlinde, talep olmaksızın bu bilgiler diğer Tarafın Merkezî Makamına gönderilebilir.

Madde 8 **Bilgi ve Belgelerin Kullanılması**

1. Adli yardımlaşma kapsamında gönderilen bilgi ve belgeler, talep edilen Taraf izin vermedikçe, talebe konu olan soruşturma veya kovuşturma ya da infaz işlemleri dışında kullanılamaz.
2. Aşağıdaki hâllerde izin şartı aranmaz:
 - a) Talebe konu suçun hukukî vasfının değişmesi.
 - b) Adli yardımlaşma işleminden sonra ortaya çıkan yeni şüpheli veya sanıkların soruşturma ya da kovuşturmaya dâhil edilmesi.

c) Talebe konu suçla ilgili bilgi ve belgelerin, bu suçla bağlantılı olan hukuk davalarında gerekli olması.

Madde 9
Belgelerin Geçerliliği

Bu Anlaşma uyarınca talep ve ekli belgeler her türlü tasdikden muaftır.

Madde 10
Belgelerin ve Eşyaların İadesi

Talep eden Tarafın Merkezî Makamı, işbu Anlaşmaya göre, talep edilen Tarafın Merkezî Makamı belgelerin ve eşyaların iadesinden feragat etmedikçe, bir talebin yerine getirilmesi sonucu kendisine sağlanan her türlü belge ve eşyayı mümkün olan en kısa sürede iade eder.

Madde 11
Adli Sicil

Taraflar, talep halinde, diğer Taraf vatandaşları hakkında verilen ve kesinleşen hükümlere ilişkin bilgileri birbirine gönderir.

Madde 12
**Müşteki, Tanık veya Bilirkişinin Talep Eden Tarafın Huzurunda Hazır
Bulunması**

1. Talep eden Tarafın yetkili makamı müşteki, tanık veya bilirkişinin huzurunda hazır bulunmasına karar verebilir ve düzenlenen çağrı kâğıdı talebe eklenir.

2. Talep edilen Taraf, talep eden Tarafın topraklarında gönüllü olarak bulunması istenilen şahsa çağrı kâğıdını tebliğ eder ve sonucu talep eden Tarafın Merkezî Makamına derhâl bildirir.

3. Kişinin çağrıya uymamasından dolayı herhangi bir para cezası veya başka bir yaptırım uygulanamaz.

4. Müşteki, tanık ve bilirkişilerin harcırah, seyahat ve iâşe giderleri Talep eden Tarafça karşılanır.

5. Uyuğu ne olursa olsun talep eden Tarafın adli makamı önüne gönüllü olarak çıkan kişi, talep edilen Tarafın topraklarından ayrılmasından önceki eylemlerinden dolayı talep eden Tarafın topraklarında soruşturulamaz, kovuşturulamaz, alıkonulamaz, mahkûm edilemez veya kişisel özgürlüğüne karşı diğer sınırlamalara tabi tutulamaz.

6. Talep eden Tarafın, topraklarında bulunmasının artık gerekli olmadığına ilişkin kişiye yaptığı tebligat ya da bildirim tarihinden otuz gün içerisinde kişinin bu ülkeyi terk etmemesi halinde, bu maddenin beşinci fıkrasında öngörülen dokunulmazlık sona erer. Kişinin talep eden Tarafın topraklarını terk etmesini engelleyen bir neden bulunması durumunda, bu fıkra öngörülen otuz günlük süre dikkate alınmaz. Talep eden Tarafın Merkezî Makamı, talep edilen Tarafın Merkezî Makamını konuya ilişkin olarak bilgilendirir.

Madde 13

Tutuklu veya Hükümlülerin Geçici Nakli

1. Talep edilen Tarafın topraklarında tutuklu ya da hükümlü bulunan bir kişinin talep eden Tarafça tanık olarak hazır bulunmasına ihtiyaç duyulması halinde, kişinin kabul etmesi şartıyla, talep edilen Tarafın Merkezî Makamı, bu kişinin talep eden Tarafın topraklarına geçici olarak nakline rıza gösterebilir.

2. Bu madde uyarınca:

a) Talep eden Taraf, nakledilen kişilerin güvenliğinden sorumludur ve talep edilen Tarafça aksine bir yetki verilmedikçe, nakledilen kişiyi gözaltında tutma yetkisi ve yükümlülüğü vardır.

b) Talep eden Taraf, hazır bulunma işleminin tamamlanması üzerine, kişiyi talep edilen Tarafa geri gönderir.

c) Talep eden Tarafın topraklarında geçirilen tutukluluk süresi, ilgili kişinin talep edilen Tarafın topraklarındaki tutukluluk süresinden mahsup edilir.

d) Talep edilen Taraf nakledilen kişinin serbest bırakılması gerektiğini bildirirse, kişi talep eden Tarafça derhâl salıverilecektir.

3. Üçüncü bir devlette tutuklu veya hükümlü olan kişinin tanık olarak bulunmasına ihtiyaç duyulursa, Taraflar kendi topraklarından transit geçişe izin verebilirler.

Madde 14 **Video Konferans**

1. Talep edilen Taraf ülkesinde bulunan bir kişinin müşteki, tanık veya bilirkişi olarak talep eden Tarafın yetkili makamı tarafından dinlenmesinin gerekmesi halinde, video konferans talebinde bulunulabilir.

2. Bu talep, talep edilen Taraf yetkili makam veya mercilerinin yönetimi altında ve kendi mevzuatı uyarınca yerine getirilir.

Madde 15 **Adli Yardımlaşmanın Reddedilmesi**

1. Karşılıklı adli yardımlaşma talepleri aşağıdaki durumlarda reddedilebilir:

a) Talep edilen Taraf, talebin egemenlik, ulusal güvenlik veya kamu düzenine aykırı olacağı düşüncesindeyse,

b) Talebin yerine getirilmesi talep edilen Tarafa kendi iç hukukuna aykırı görülürse,

c) Talebe konu fiilin sırf askerî suç, düşünce suçu, siyasi suç veya siyasi suçla bağlantılı bir suç olması halinde,

d) Talebe konu kişinin ırkı, etnik kökeni, dini, vatandaşlığı, belli bir sosyal gruba mensubiyeti veya siyasi görüşleri nedeniyle bir soruşturma veya kovuşturmaya maruz bırakılacağına veya cezalandırılacağına ya da işkence veya kötü muameleyle maruz kalacağına dair inandırıcı nedenlerin bulunması halinde.

2. Adli yardımlaşma talebinin reddedilmesi halinde, talep eden taraf konuya ilişkin olarak bilgilendirilir.

Madde 16

Masraflar

1. Talep edilen Taraf, kendi ülkesinde adli yardımlaşma talebinin yerine getirilmesinden kaynaklanan olağan tüm masrafları üstlenir ve bu masrafların geri ödenmesini talep edemez.

2. Talebin olağandışı masraf gerektirmesi halinde talep eden taraf bilgilendirilir ve bahse konu masrafı karşılamayı taahhüt etmesi halinde talep yerine getirilir.

Madde 17

Dil

Adli yardımlaşma talepnameşi ve destekleyici belgeler, talep edilen Tarafın diline veya İngilizce'ye yapılmış tercümesiyle beraber gönderilir.

Madde 18

Diğer Anlaşmalarla Uyumluluk

Bu Anlaşma, Tarafların, taraf oldukları diğer uluslararası sözleşmelerden kaynaklanan hak ve yükümlülüklerine hâlel getirmez.

Madde 19

Uyuşmazlıkların Çözümü

Bu Anlaşmanın yorumlanmasından veya uygulanmasından kaynaklanan herhangi bir uyuşmazlık, Tarafların Merkezî Makamlarının bir çözüme ulaşamamaları halinde, diplomatik kanallar aracılığıyla istişare edilerek çözülür.

Madde 20

Kişisel Verilerin Korunması

Taraflar, işbu Anlaşma hükümlerinin uygulanması sırasında elde edilen kişisel verilerin korunmasından sorumludur. Bu veriler, ancak Merkezî Makamların yazılı izni ile üçüncü taraflara aktarılabilir. Bu sorumluluk, işbu Anlaşmanın feshinden sonra da geçerlidir.

Madde 21

Yürürlüğe Girme, Değişiklik ve Fesih

1. İşbu Anlaşma, Tarafların gerekli iç yasal usullerinin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

2. Bu Anlaşma, Taraflar arasında yazılı mutabakatla her zaman değiştirilebilir. Böyle bir değişiklik, bu maddenin birinci fıkrasında öngörülen aynı usule göre yürürlüğe girer ve bu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçası haline gelir.

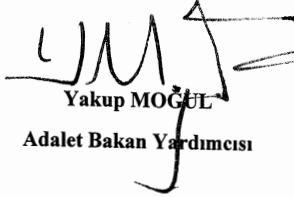
3. Her bir Taraf, diplomatik kanallar aracılığıyla yazılı bildirimde bulunmak suretiyle bu Anlaşmayı her zaman feshedebilir. Fesih, bildirimin yapıldığı tarihten sonraki yüz sekseninci günde geçerlilik kazanır. Anlaşmanın feshi, fesihden önce başlatılmış olan işlemleri etkilemez.

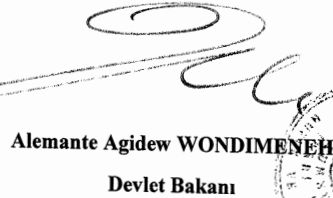
İŞBU BELGENİN KANITI OLARAK, kendi Hükümetleri tarafından yetkili kılınan aşağıdaki imza sahipleri bu Anlaşmayı imzalamıştır.

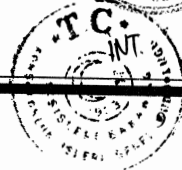
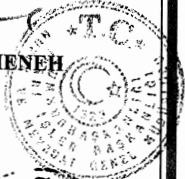
Bu Anlaşma Ankara'da 10 Mayıs 2022 tarihinde, Türkçe ve İngilizce dillerinde, her metin aynı derecede geçerli olmak üzere, ikişer nüsha halinde tanzim edilmiştir. Yorum farklılığı bulunması halinde, İngilizce metin esas alınır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Federal Etiyopya Demokratik
Cumhuriyeti Hükümeti Adına

Yakup MOĞUL
Adalet Bakan Yardımcısı

Alemante Agidew WONDIMENEH
Devlet Bakanı

TBMM Basımevi - 2025